

Repertoriul jurisprudenței

Cauzele conexate C-660/11 și C-8/12

Daniele Biasci și alții
împotriva
Ministero dell'Interno
și
Questura di Livorno (C-660/11)
și

Cristian Rainone și alții
împotriva
Ministero dell'Interno și alții (C-8/12)

(cereri de decizie preliminară formulate de Tribunale amministrativo regionale per la Toscana)

„Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Articolele 43 CE și 49 CE — Jocuri de noroc — Colectarea de pariuri — Condiții de autorizare — Cerința unei autorizații de poliție și a unei concesiuni — Reglementare națională — Distanțe minime obligatorii între punctele de colectare de pariuri — Activități transfrontaliere asimilabile celor care fac obiectul concesiunii — Interdicție — Recunoaștere reciprocă a licențelor în materie de jocuri de noroc”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a treia) din 12 septembrie 2013

1. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Legislație națională care prevede sancțiuni penale pentru colectarea de pariuri fără deținerea unei licențe sau autorizații — Justificare legată de interesul general — Lupta împotriva criminalității — Verificare de către instanțele naționale*

(art. 45 CE, 46 CE și 55 CE)

2. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Legislație națională care prevede sancțiuni penale pentru colectarea de pariuri fără deținerea unei licențe sau autorizații — Cerința unei autorizații de poliție în plus față de o concesiune — Admisibilitate*

(art. 43 CE și 49 CE)

3. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Legislație națională care prevede sancțiuni penale pentru colectarea de pariuri fără deținerea unei licențe sau autorizații — Refuzul concesiunii sau al autorizării cu încălcarea dreptului Uniunii — Atribuirea de noi concesiuni pentru a remedia această încălcare — Obligația noilor operatori de a respecta distanțe minime de implantare — Inadmisibilitate*

(art. 43 CE și 49 CE)

4. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Legislație națională care prevede sancțiuni penale pentru colectarea de pariuri fără deținerea unei licențe sau autorizații — Condiții de decădere din dreptul la concesiunile acordate în urma unei cereri de ofertă — Obligația formulării clare, precise și univoce a acestor condiții — Respectarea principiilor egalității de tratament și securității juridice — Verificare de către instanța națională*

(art. 43 CE și 49 CE)

5. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Legislație națională care prevede sancțiuni penale pentru colectarea de pariuri fără deținerea unei licențe sau autorizații — Reglementare națională care împiedică în fapt orice activitate transfrontalieră — Inadmisibilitate — Concesionar stabilit într-un stat membru care comercializează jocuri prin intermediul unor site-uri telematice situate în afara teritoriului acestui stat — Verificare de către instanța națională*

(art. 43 CE și 49 CE)

6. *Libera circulație a persoanelor — Libertatea de stabilire — Libera prestare a serviciilor — Restricții — Jocuri de noroc — Recunoașterea reciprocă a licențelor eliberate de statele membre în materia jocurilor de noroc — Lipsă*

(art. 43 CE și 49 CE)

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 21-25)

2. Articolele 43 CE și 49 CE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei legislații naționale care impune societăților care doresc să desfășoare activități legate de jocurile de noroc obligația de a obține o autorizație de poliție, pe lângă o concesiune acordată de stat pentru a desfășura astfel de activități, și care limitează acordarea unei asemenea autorizații în special la solicitanții care dețin deja o astfel de concesiune.

Astfel, cerința unei autorizații de poliție în temeiul căreia operatorii care își desfășoară activitatea în acest sector, precum și spațiile lor sunt supuse unui control inițial și unei supravegheri continue contribuie în mod clar la obiectivul menit să evite ca acești operatori să fie implicați în activități criminale sau frauduloase. În plus, faptul că un operator trebuie să dispună atât de o concesiune, cât și de o autorizație de poliție pentru a putea avea acces pe piața în cauză nu este, în sine, disproporționat în raport cu obiectivul urmărit de legiuitorul național, și anume combaterea infracționalității legate de jocurile de noroc.

(a se vedea punctele 26 și 27 și dispozitiv 1)

3. Articolele 43 CE și 49 CE, precum și principiile egalității de tratament și efectivității trebuie interpretate în sensul că se opun ca un stat membru care a exclus, cu încălcarea dreptului Uniunii, o categorie de operatori de la atribuirea concesiunilor pentru desfășurarea unei activități economice și care încearcă să remedieze această încălcare prin scoaterea la concurs a unui număr important de noi concesiuni să protejeze pozițiile comerciale dobândite de operatorii existenți prevăzând, printre altele, obligația respectării unei distanțe minime între unitățile noilor concesionari și cele ale operatorilor existenți.

(a se vedea punctele 32 și 38 și dispozitiv 2)

4. Din articolele 43 CE și 49 CE, din principiul egalității de tratament, din obligația de transparență, precum și din principiul securității juridice rezultă că condițiile și modalitățile unei proceduri de cerere de ofertă referitoare la jocurile de noroc, în special dispozițiile care prevăd decăderea din dreptul la concesiunile acordate la finalul unei astfel de proceduri de cerere de ofertă, trebuie să fie formulate în mod clar, precis și univoc, instanței de trimitere revenindu-i sarcina de a verifica acest aspect.

(a se vedea punctele 33 și 38 și dispozitiv 2)

5. Articolele 43 CE și 49 CE trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale care împiedică în fapt orice activitate transfrontalieră în sectorul jocurilor, indiferent de forma în care această activitate este desfășurată, în special în cazurile în care are loc un contact direct între consumator și operator și în care intermediarii întreprinderii prezenți pe teritoriul național pot fi supuși unui control fizic în scopuri de poliție. Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă aceasta este situația în ceea ce privește o reglementare națională care prevede decăderea din dreptul la o concesiune privind desfășurarea unor activități de colectare de pariuri atunci când concesionarul comercializează, direct sau indirect, pe teritoriul statului membru în cauză sau prin intermediul unor site-uri telematice aflate în afara teritoriului național, jocuri asimilabile jocurilor publice sau altor jocuri gestionate de autoritatea națională competentă sau jocuri interzise de ordinea juridică a acestui stat membru.

(a se vedea punctele 37 și 38 și dispozitiv 2)

6. Articolele 43 CE și 49 CE trebuie interpretate în sensul că, în stadiul actual al dreptului Uniunii, împrejurarea că un operator dispune, în statul membru în care este stabilit, de o autorizație care îi permite să ofere jocuri de noroc nu se opune posibilității ca un alt stat membru să impună, cu respectarea cerințelor dreptului Uniunii, obligația de a deține o autorizație eliberată de propriile autorități pentru ca un astfel de operator să poată oferi jocuri de noroc unor consumatori care se află pe teritoriul său.

Astfel, având în vedere marja largă de apreciere ce revine statelor membre în privința obiectivelor pe care doresc să le atingă și a nivelului de protecție a consumatorilor pe care îl urmăresc și lipsa oricărei armonizări în materie de jocuri de noroc, în raport cu stadiul actual al dreptului Uniunii, nu poate exista nicio obligație de recunoaștere reciprocă a autorizațiilor eliberate de diversele state membre. Diferitele state membre nu dispun în mod necesar de aceleași mijloace pentru a controla jocurile de noroc și nu fac în mod obligatoriu aceleași alegeri în această privință. Faptul că un anumit nivel de protecție a consumatorilor poate fi atins într-un anumit stat membru prin aplicarea unor tehnici sofisticate de control și de supraveghere nu permite să se concluzioneze că același nivel de protecție poate fi atins în alte state membre care nu dispun de aceste mijloace tehnice sau nu au făcut aceleași alegeri. Pe de altă parte, un stat membru poate în mod legitim să dorească să supravegheze o activitate economică ce se desfășoară pe teritoriul său, ceea ce ar fi imposibil dacă ar trebui să aibă încredere în controalele efectuate de autoritățile altui stat membru prin intermediul unor sisteme de reglementare pe care nu le controlează el însuși.

(a se vedea punctele 40-43 și dispozitiv 3)